

Kutatási jelentés
a Danca-barlang (5430-5)
2025 évi kutatásáról

Készítette: Hegedűs András kutatásvezető, Horváth Gábor
kutatásvezető-helyettes

Összefoglalás

Barlang neve: Danca-barlang

Kataszteri száma: 5430-5

A kutatással érintett barlangszakasz(ok): Bejárat - Szifon

A kutatási engedély jogosultja: Hegedűs András, Horváth Gábor

Kutatási engedély kibocsátója, száma: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága, ANPI 691-1/2025

Kutatási engedély lejárata: 2026.12.31.

Módosító engedély(ek) száma (ha van): -

Jelentés időszaka: 2025. január 1. – 2025. december 31.

Kutatásvezető: Hegedűs András

Kutatásvezető-helyettes: Horváth Gábor

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatás megkezdésekor (a jelentési időszakra vonatkoztatva): 1390 m hossz, 30 m vertikális kiterjedés

A kutatás során talált új barlangszakaszok hossza, vertikális kiterjedése: 0 m

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatási jelentési időszak végén: nem változott

A jelentés lezárásának időpontja: *(pl. 2026. február 10.)*

A jelentést összeállította: Hegedűs András – Horváth Gábor

Kutatási célok:

A Danca-barlang első, megközelítőleg 400 méteres járathosszúságú szakasza egy időszakosan aktív patakmeder felett futó, szűkületekkel és omladékokkal nehezített, képződményekben szegény járat. Ez a szakasz egy folyamatosan zárt állapotú szifonban végződik, melynek kerülő járata nem ismert. A barlang ismert történetében eddig egy alkalommal történt meg ennek a szifonnak a víztelenítése és a mögötte található járatrendszer felderítése. A beszámolók szerint egy tágasabb, képződményekben gazdagabb járatszakasszal folytatódik a barlang. Ennek a járatszakasznak a dokumentálása – a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt - csak hiányosan történt meg.

Jelen kutatási terv célja ennek a dokumentációnak (fotódokumentáció, térképi dokumentáció és a barlang ezen részének tudományos (pl. képződményi) leírásának pótlása olyan módon, hogy ezáltal a barlang ezen részének kutatása további helyszíni bejárás nélkül is lehetséges legyen.

A tervezett kutatás lépései

A nemzeti park engedélyével végzett helyszíni bejárás eredménye alapján a kutatást az alábbi főbb lépésekre tervezzük bontani:

a) A szifon megközelítésének biztosítása:

Az előzetes bejárás során sajnos egyértelművé vált, hogy az elmúlt években (amikor a barlangban tevékenység nem történt) az útvonal egy részén (a „Szilvamac” után) a nagyméretű omladék mozgása miatt olyan szűkület alakult ki, ami ember számára már nem leküzdhető. Itt sajnos szükségessé vált a szűkület tágítása, hogy a továbbhaladás a szifon felé lehetséges legyen. Mivel az érintett járatszakasz nagy méretű omladék tömb felső része minden képződmény nélkül, keménységét tekintve viszont repedésmentes mészkő, ezen szűkület kitágítását közetrepszteses módszerrel terveztük megoldani. Minden olyan esetben, ahol további leküzdhetetlen szűkületet találunk, de az a kitöltés eltávolításával vagy az omladék áthalmozásával tágítható, ott azokat a módszereket terveztük alkalmazni. Terveink között szerepelt, hogy kiemelt figyelmet fordítunk a közlekedő járat biztosítására is. Ahol a közlekedő út instabil omladékon halad, ott az omladék stabilizálásával szeretnénk növelni az áthaladás biztonságát.

b) A szifon ideiglenes víztelenítése,

c) A szifon mögötti járatszakasz fotó-, térképi- és tudományos dokumentálása.

2025 évben megvalósult tevékenységek

A tervezett lépések közül a 2025. évben az „a” pontban megjelölt lépést sikerült végrehajtani, azaz sikerült a szifon megközelítését biztosítani.

Annak érdekében, hogy biztonságosan el lehessen jutni a Danca barlang állandó szifonjához, kettő kutatóhétvégét szerveztünk.

Az első hétvégén történt meg a "Szilvamag" nevű szűkület tágítása. A jellegzetes alakú szűkület képződménymentes szálkőben helyezkedik el és egyik oldala már bontás eredménye. Így a további tágítása nem járt barlangi képződmények veszélyeztetésével. A tágítás akkumulátoros vésőgéppel történt. A keletkezett törmelék a bejáratí irányban elhelyezkedő kis előtér aljára került, ezzel is könnyítve a "szilvamagba" való bekúszást.

A tágítás mindössze 10 cm-es szélesítést jelentett, így az extrém szűkület átlagos szűkületté változott. Ezáltal lehetővé vált egy átlagos testméretű barlangász számára az óvatos áthaladás. Kiemelt szempont, hogy a belső részek így egy esetleges baleset során a barlangi mentőszolgálat számára is könnyebben elérhetővé válnak, így biztonsági célt is szolgált a szűkület tágítása.

A „Szilvamag” szűkület a tágítás előtt és után

Törmelékdepó a kis akna alján

A második hétvégén történt meg „Szilvamag” mögött kb. 10 méterre elhelyezkedő „lapító” (a tervezett kutatás „a” pontjában részletezett helyszín) kerülő útjának kialakítása.

Az eredeti "lapító" a "szilvamag" után közvetlenül elhelyezkedő szűk, ferde hasadék volt. A felette levő nagy méretű kő azonban egy, a barlang szálkő falától független, kb személyautó méretű kőtömb. Ez a tömb az elmúlt évtizedekben lejjebb ereszkedett, szinte teljesen elzárva a "lapítót". A tömb megvizsgálásakor kiderült, hogy az továbbra is instabil, így az alatta futó járat tágitása nem lett volna biztonságos. Ezért tovább haladva, a "lapító" utáni kis kürtő tetejéből létesítettünk új átjárót a "lapító" utáni járatrészbe. Itt a járat maga létezett, csak nem volt járható a benne található két, nagy méretű kőtömb miatt. A járatút létesítése ezen két nagy tömb elaprítását jelentette. A törmelék a kis akna talpára került. (Itt egy régebbi járat volt, ami a patakmederbe vezetett. Mivel ez aztán bezárult, feltöltésre került.)

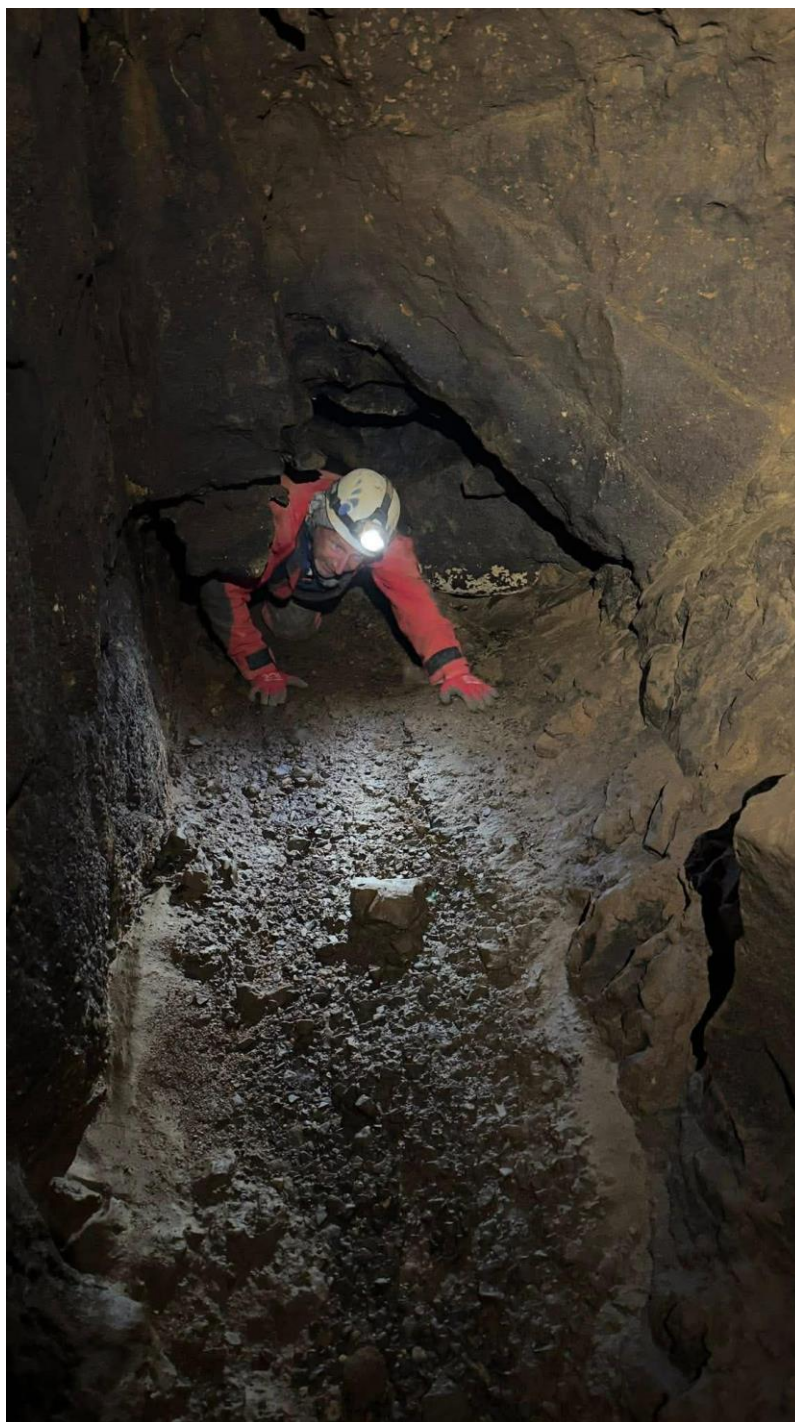
A "lapító kerülőn" átjutva egy tágasabb, hosszúkás, omladékos terembe érkezünk, ahol két törmeléklépcsőn leászva az aktív patakmederbe jutunk. (Ez a szakasz nyári időszakban a szárazság miatt szerencsére éppen nem vezetett vizet.). Ebben négykézláb haladva jutunk el a térképen is jelzett termékig. Itt felállva, majd ismét négykézláb lehet a patakmederben az állandó szifonig jutni. Ennek a medernek az utolsó 20 métere erősen a szifon felé lejt, ezért egy esetleges szivattyúzaskor ennél messzebbre kell juttatni a kitermelt vizet. Ha viszont egyáltalán nem szeretnénk a kiszivattyúzott vízbe kifelé menet belefeküdni, akkor legalább 50-60 méterre vissza kell juttatni a vizet a szifontól.

Megállapítások a kutatási tevékenység folytatásához

A szifonban a legnagyobb szárazságban is van víz, abban az időszakban is, amikor a patak nem folyik. Ennek oka, hogy a szifon zónájában jelentős mennyiségű csepegő víz van, amely annak rezervoárját táplálja. A szifon vízszintje alatt kb 20 cm-rel látszott a továbbvezető járat főtájának pereme. A szifon járhatóvá tételéhez becslésünk szerint 2-3 m³ vizet kell kiemelni és a távolabbi patakmederbe juttatni. Ehhez egy 3000 l/óra teljesítményű, akkumulátoros fűrógéppel hajtott szivattyú esetén kb 6 db, 4 Ah-s

akkumulátor szükséges. A szifonhoz vezető járat utolsó méterei is sárosak, ezért már ott érdemes ideiglenes burkolást használni a munkák idejére.

További fényképek

Lejutás a patakmederbe a lapító kerülője után

A patakmeder egy jellegzetes szakasza

Cseppköves szakasz a lapító mögött

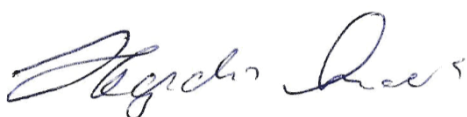

Szifon

Leszállási napló

-	<u>Dátum</u>	<u>Helyszín</u>	<u>Végzett munka (cél, módszerek)</u>	<u>Kutatásvezető</u>	<u>Résztvevők</u>	<u>Óra</u>	<u>Megjegyzés</u>
1	2024.12.30.	Szilvamag utánig	Bejárás, fotózás	Hegedűs A.	Hegedűs A, Horváth G, Novotnik G, Kiss T	3	Szilvamagon csak ketten mentek át, utána a továbbvezető járatban a főte be van suvadva.
2	2025.05.24.	Szilvamag	A szűkület oldalának minimális feltágítása	Horváth Gábor	Schütz Anna, Lőke Kitty	4	Szilvamag szűkület már átlagos testméretű barlangász számára járható. Továbbvezető út egy szikla áthelyeződése miatt lezárult. Új út lehetősége azonosítva, de azt egy másik, kisebb szikla zárja el.
3	2025.06.30.	Lapító	A Lapítót kikerülő út létesítése	Horváth Gábor	Schütz Anna, Lőke Kitty	6	A térképen eredetileg "Lapító"-nek jelölt hely bezárult, a nagy kő lejjebb ereszkedett. Helyette a hasadék végén levő kürtő tetejéből oldal irányban nyíló rés tágítása tűnt célszerűnek, mivel az a továbbvezető út irányába mutat. Ebből egy nagyobb és egy kisebb szikla aprítása után sikerült ember által járható járatot csinálni. A törmelék a kürtő aljába került.
4	2025.07.01.	Teljes barlang a szifonig	A szilvamag és a szigon közötti barlangrész felderítése	Horváth Gábor	Schütz Anna, Lőke Kitty	4	A Lapítót kikerülő járat létesítése után a barlang a szifonig járható. A szifon zárva van, továbbjutás csak szivattyúzással lehetséges. Mivel az odavezető út egy része a patakmederben kúszva teljesíthető, ezért a kiszivattyúzott vizet elég messze el kell vezetni, hogy ne akadályozza a közlekedést. A szifonban levő vízmennyiség 4 köbméterre becsült. A barlang nagy, omlásveszélyes részek vannak benne, ezért felmerült javaslatként a lezárása opcionálisan a Szilvamag környékén.

Budapest, 2026. február 15.

Hegedűs András
kutatásvezető 210

Horváth Gábor
kutatásvezető 290